

Chapter 11: Incentive Pay

Labor economics, MUNI

14. března 2020

1. Definujte pojmy *úkolová mzda* a *časová mzda*. Které faktory určují jestli firma nabízí úkolovou nebo časovou mzdu?
2. Jakým způsobem rozdíly ve schopnostech ovlivňují self-selekcí pracovníků mezi zaměstnání s časovou a úkolovou mzdou? Které odměňovací schéma motivuje k většímu úsilí? Vysvětlete slovně i graficky.
3. Vysvětlete, jaké jsou výhody a nevýhody úkolové mzdy. Vysvětlete pojem *ratchet efekt* (*zarážkový efekt*).
4. Předpokládejme, že v ekonomice je 100 pracovníků a 2 firmy. Každý pracovník má pro firmu A hodnotu 35 dolarů za hodinu, ale liší se svou produktivitou u firmy B. Pracovník 1 má hodnotu mezního produktu práce rovnu 1 dolar za hodinu, u pracovníka 2 jsou to 2 dolary za hodinu, atd. Firma A platí svým pracovníkům časovou mzdu ve výši 35 dolarů za hodinu, zatímco firma B platí svým pracovníkům úkolovou mzdu. Jakým způsobem se pracovníci rozdělí mezi tyto dvě firmy? Předpokládejme, že pokles poptávky po produkci obou firem snížil hodnotu mezního produktu každého pracovníka na polovinu. Jakým způsobem se nyní pracovníci rozdělí mezi tyto dvě firmy?
5. Taxikářské firmy v USA typicky vlastní velké množství aut a licenci. Jednotliví taxikáři potom za denní pronájem auta platí fixní částku, ale nechávají si všechno jízdné, které vydělají. Vysvětlete důvody, proč se v tomto odvětví ustanovil právě tento odměňovací systém.
6. Firma si najímá dva pracovníky na sestavování jízdních kol. Firma si cení každého sestavení na 12 dolarů. Honzovy mezní náklady úsilí ve výrobním procesu jsou rovny $4N$, kde N je počet kol sestavených za hodinu. Mirkovy mezní náklady úsilí jsou rovny $6N$.
 - (a) Pokud bude firma platit úkolovou mzdu, kolik si každý z nich vydělá za hodinu?
 - (b) Předpokládejme, že firma platí časovou mzdu 15 dolarů za hodinu a propustí každého, kdo nesestaví alespoň 1.5 kola za hodinu. Kolik kol sestaví každý pracovník za 8-hodinový pracovní den?

7. Vysvětlete *problém černého pasažéra* v kontextu odměňovacího programu *sdílení zisku*. Jak mohou pracovníci tento problém "vyřešit"? Proč se vůbec firma může rozhodnout pro sdílení zisku namísto placení úkolové mzdy?
8. Vysvětlete princip odměňování pracovníků na základě *turnaje*. Za jakých okolností ho firmy používají? Vysvětlete slovně i graficky, jaké jsou výhody tohoto odměňovacího systému? Diskutujte, jaké mohou být nevýhody tohoto odměňovacího systému.
9. Vysvětlete *principal-agent problém* (nájemce-zmocněnec, resp. nájemce-správce) v kontextu odměňování vrcholových manažerů.
10. (a) Jak mohou akciové opce pro vrcholové manažery ovlivnit jejich chování tak, aby bylo v souladu se zájmy akcionářů?
(b) Enron byla společnost, která byla zruinována částečně i díky existenci akciových opcí pro vrcholový management. Vysvětlete.
(c) Kromě reformy účetnictví, jak by mohl být program akciových opcí pozměněn, aby se do budoucna zabránilo podobným excesům?
11. Vysvětlete podstatu *kontraktu s odloženou kompenzací (delayed compensation contract)*. Co motivuje firmy takový druh kontraktu nabízet?
12. Vysvětlete, proč v mnoha zemích existuje povinný věk odchodu do důchodu.
13. Jakým způsobem bude firma stanovovat *efektivnostní mzdu*? Vysvětlete slovně i graficky.
14. Vysvětlete důvody, proč může existovat pozitivní vztah mezi mzdami a produktivitou, na kterém je postavena teorie efektivnostních mezd.
15. Vysvětlete souvislost mezi teorií efektivnostních mezd a meziodvětvovými rozdíly ve mzdách. V tomto kontextu vysvětlete pojmy *duální trh práce, primární sektor a sekundární sektor*.
16. Vysvětlete podstatu *dluhopisové (bonding) kritiky* v kontextu modelů efektivnostních mezd.
17. Předpokládejme, že používaná technologie vyžaduje, aby firma najmula 100 pracovníků, bez ohledu na výši mzdy. Firma ovšem zjistila, že produktivita pracovníků je silně ovlivněna jejich mzdou. Pozorovaný vztah mezi výší mzdy a produkcí firmy je popsán v tabulce níže. Jakou mzdu firma maximalizující zisk měla nastavit?

mzda	8	10	11.25	12	12.50
produkce	65	80	90	97	102

18. Vztah mezi denní mzdou pracovníka w a jeho denní produkcí q je ve tvaru $q = 0.1w^2 - 0.0005w^3$. Jaká je z hlediska firmy optimální výše denní efektivnostní mzdy? Kolik produkce za den bude pracovník vyrábět? Jaký bude zisk firmy z denní produkce jednoho pracovníka, pokud je cena produkce fixní ve výši 0.8 dolaru za jednotku?
19. Uvažujte tři firmy identické ve všech aspektech, kromě efektivnosti monitorování pracovníků, která nemůže být změněna. Ačkoliv jsou náklady monitorování pracovníků ve všech firmách stejné, uleváči ve firmě A jsou přistiženi téměř s jistotou; uleváči ve firmě B mají o něco vyšší šanci nebýt přistiženi; a uleváči ve firmě C mají největší šanci nebýt přistiženi. Pokud všechny tři firmy platí efektivnostní mzdy, aby motivovaly pracovníky neulejvat se, která firma bude platit nejvyšší efektivnostní mzdu? Která firma bude platit nejnižší efektivnostní mzdu?
20. Uvažujte tři firmy identické ve všech aspektech (včetně pravděpodobnosti přistižení při ulevání), kromě nákladů na monitorování pracovníků, která se mezi firmami liší. Monitorování pracovníků je velmi nákladné ve firmě A, méně nákladné ve firmě B a nejlevnější ve firmě C. Pokud všechny tři firmy platí efektivnostní mzdy, aby motivovaly pracovníky neulejvat se, která firma bude platit nejvyšší efektivnostní mzdu? Která firma bude platit nejnižší efektivnostní mzdu?